No 1995 — 1853

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5,00; voor de buitensteden f 6,00; franko door het geheele Rijk. — Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseren aan het Bureau der COURANT.

DINGSDAG, 15 NOVEMBER.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 14 November.

Het schijnt dat de *Nederlander* den met de *vrienden* verwanten minister van oorlog juist geen dienst heeft gedaan, toen hij hem een kompliment maakte over zijn zoogenaamd zijdelings initiatief tot verhooging zijner begrooting. Althans, in de memorie van beantwoording op het verslag der Kamer haast zich de minister te verklaren, dat hij volstrekt geen initiatief, hoegenaamd geen, heeft genomen, maar dat hij eenvoudig heeft gewezen op de mogelijkheid dat de begrooting zou moeten worden verhoogd, waaromtrent hij evenwel nog tot geen besluit is gekomen. Hij neemt de zaak in overweging. Intusschen, alhoewel de minister nadrukkelijk verzekert, dat hij geene bepaalde aanleiding heeft gegeven om eene suppletoire begrooting te doen verwachten, ofschoon hij zich met handen en voeten weert, om de beschuldiging van zich af te werpen, dat hij met eene suppletoire begrooting voor den dag zal komen; zoo is het toch blijkbaar uit zijne eigene redenering, dat die zoo ver verworpene suppletoire begrooting wel op touw staat en bij de eerste gunstige gelegenheid in het licht zal verschijnen. Wij zouden liever gezien hebben, dat de minister geen omwegen hadde gemaakt en met ronde woorden, zoo als 't een soldaat past, hadde gezegd waarop het staat. [illegible] is in den regel niet tegen advokaten opgewassen in behendige baliestreken. Wij gelooven niet dat hem zulks tot oneer verstrekt; maar hij moet er zich dan ook niet aan wagen.

De minister blijft aandringen op het wenschelijke van de verhooging zijner begrooting. Hij herhaalt te dien einde opnieuw de twee vroeger aangevoerde redenen: 1°. de veranderde omstandigheden in het buitenland; 2°. de gebleken behoefte, dat ook de militiens bij de infanterie langer en wel voor een jaar in dienst worden gehouden.

Wij hebben volkomen vrede met een en ander in de tegenwoordige omstandigheden. De toestand van Europa is dusdanig, dat het noodzakelijk is zich op alle eventualiteiten voor te bereiden. Dat is voor ons eene reden te meer, om zeer ongaarne den minister van oorlog te zien ronddraaijen in den valschen cirkel zijner redeneringen, die niet in elkander sluiten. Maar zoo wij verre zijn van bezwaar te hebben tegen de verhooging der begrooting op dit oogenblik, indien zij noodig is, noch ook mogen wij afkeuren dat de infanterie thans meer geoefend worde: niet evenzeer zouden wij 't kunnen goedkeuren, als de militiens der infanterie ten tijde van verzekerden vrede een geheel jaar in dienst worden gehouden. Wij deelen ten volle de aanmerkingen die daarop door sommige leden in de sektiën zijn gemaakt. En de antwoorden der memorie, die ook hier wederom een balie-tint hebben aangenomen, zijn verre van die bedenkingen te hebben opgelost. De memorie, in plaats van de oorzaak te bespreken die de regtmatige bezorgdheid voor de militiens bij sommige leden heeft opgewekt, gaat haar onaangeroerd voorbij, en redeneert ter zijde, alsof het niet was begrepen wat in het verslag was bedoeld. Dat is eene zeer onhandige behendigheid. Niemand betwist aan art. 180 der Grondwet, dat er eene nationale militie zal zijn. Niemand ontkent, dat »het dragen der wapenen tot handhaving der onafhankelijkheid van den Staat en tot beveiliging van zijn grondgebied, een der eerste pligten blijft van alle ingezetenen." Er is slechts verschil omtrent de wijze waarop die pligt en dat voorschrift der Grondwet in praktijk zullen worden gebragt. In omstandigheden, gelijk wij nu beleven, zouden wij, hoe veel het ons ook zou kosten, niet ligtelijk klagen over het langer in dienst houden van de militiens der infanterie. Maar om in vollen tijd van vrede, wanneer de politieke gezigteinder zelfs geen wolkje vertoont, den militien een geheel jaar in dienst te houden; hem te vervreemden van de ouderlijke huiszeden; hem te vervreemden van den stand, waarin hij later als vader des huisgezins voor zich en de zijnen het levensonderhoud zal moeten verdienen; hem van het platteland in de steden over te planten juist op den leeftijd, dat zulks voor de jeugd het gevaarlijkste is; de onschuld zijner jeugd te zien verwisselen met de ergste onzedelijkheid, waarbij niet zelden geloof en gezondheid verloren gaan; de verpesting der steden alzoo te laten overbrengen in onze nog om hunne zedelijkheid teregt roemenswaardige dorpen; neen, dat zouden wij zoo weinig kunnen goedkeuren, dat, al waren daarbij niet in aanzienlijke mate de belangen der schatkist en der op het volk drukkende belastingen bedongen, het zedelijk bezwaar van zulk eene lange dienstverrigting alleen voldoende zou zijn, om ons daartegen met alle kracht te doen verzetten. Wij vermoeden dat het departement van oorlog de grootheid van dat bezwaar eenigermate moet hebben begrepen, en juist daarom het antwoord is schuldig gebleven met een betoog te leveren over hetgeen door niemand betwist is.

Overigens blijkt het dat het met *oorlog* gaat gelijk met *marine*. Het is voor beide moeijelijk om het naar den zin der vertegenwoordiging te maken. Vroeger was over beide geklaagd, dat zij te veel aan materiëel besteedden. Naderhand dat zij het te weinig tot het materiëel, te veel voor het personeel bestemden. Zulks bevreemdt ons niet. Er zijn in de Kamers te weinig specialiteiten tot beoordeeling van onze land- en zeemagt. Wat er ook van zij, al is het ons niet mogelijk te beoordeelen wat er van de zaak is, wij meenen toch, dat door niemand kan worden betwist het beginsel, dat wij onlangs hebben gesteld, dat het meer schadelijk is, te veel bezuiniging in te voeren op het materiëel dan wanneer zulks op het personeel geschiedt. Een leger is gemakkelijk uit te breiden, wanneer de tuighuizen gevuld zijn, al is dan ook het kader van het personeel zuinig zamengesteld. Maar wat baten ruime kaders bij steeds [illegible]

De *Kerkelijke Courant* is *en veine* van gulle bekentenis, omtrent het synodaal onvermogen. Zij schrijft Zaturdag met alle opregtheid:

»Wij zouden wel eens wenschen, de grenzen van de bevoegdheid of onbevoegdheid der synode aangewezen te zien. 't Is zeer in gebruik, om, wanneer de synode iets doet, wat aan eene of andere partij niet behaagt, haar onbevoegd te verklaren.

»Bijbelvertaling: onbevoegd.

»Wetgeving op diakonie-armbesturen: onbevoegd.

»Reglementaire bepalingen op het bestuur van kerkelijke fondsen: onbevoegd.

»Reglement op het bestuur der Hervormde Kerk: onbevoegd.

»Wat of er toch voor de synode overblijft! Zeker niet veel."

Met het oog op het oorlogs-tooneel in het Oosten en daartegen over de houding der groote Westersche geldmarkten zal menigeen instemmen met de volgende ontboezeming van den Parijschen korrespodet van den *Indépendance Belge*:

»Voorwaar, als men ziet met welk eene trotsche verachting men ter beurze van Parijs, Londen en zelfs van Weenen datgene beschouwt wat ginder gebeurt, men zou meenen dat het geen menschenbloed is dat aan de oevers van den Donau stroomt. Zou de spekulatiegeest ons arm geslacht reeds in zoo verre hebben verlaagd, door het van niets of geene waarde te doen beschouwen, wat tot het gouden kalf niet behoort.

Wanneer men die vredelievende betuigingen, die vredelievende kongressen, die vredelievende voorstellen waarop de dagbladen dagelijks hun ligtgeloovig publiek vergasten, wanneer men dit alles hoort beantwoorden door den echo, die het gebulder der kanonnen aan den Donau weerkaatst, dan is men genoopt met de bittere scherts dezer woorden van den *Charivari* in te stemmen; De oorlog is vrede." Vertrouwen wij intusschen op den magtigen bondgenoot der tot hiertoe in projekten zoo vruchtbare, maar in rezultaten zoo onvruchtbare diplomatie; die bondgenoot is de winter, die met rassche schreden zoowel den voet des Balkans, als dien van den Kaukasus nadert.

Men zendt ons onder het opschrift: »*Calomnie, calomniez toujours*" het volgende:

»Ik lees noch de *Fakkel*, noch de *Waakzaamheid*, ook niet het *Kronijkske*; ik lees geen enkel van dat slag van zoogenaamde bladen, meer eigenaardig onder de kathegorie van hatelijke vuile schandschriften zeer teregt gerangschikt; maar bij toeval kwam mij een dezer dagen een uittreksel in handen, overgenomen uit een dier liefelijke produkten van het Ultra-fanatisme en aangezien in dat bedoelde ingezonden stuk eene zaak wordt besproken, mij meer van nabij bekend, heb ik mij verpligt geacht met een enkeld woord den lasteraar te ontmaskeren.

»De redaktie van het dagblad *de Tyd* zal mij zeer verpligten, deze regelen op te nemen. Ze mogen strekken tot vervolg van mijn schrijven van den 8sten dezer betreffende het schandaal te Zwolle gepleegd. Er is verband in elk van die ongelukkige verschijnselen en ik stel mij voor, om nu en dan de daadzaken onder de oogen der Katholieken te brengen. Welligt ook zal menig weldenkend Protestant zich afvragen: Kan dat langer zoo gaan? — Hij toch, die niet is ingezeten van Nederland; hij die niet iederen dag de feiten voor zich ziet, kan nooit gelooven dat het in ons dierbaar Vaderland zoo verre gekomen is. Ik vraag het in gemoede, wat beoogt de dweepende partij? Is het wel iets anders, dan de verscheuring der banden *welke de zonen van hetzelfde Vaderland moeten vereenigen?* God geve dat zulke onedele en schandelijke middelen bij tijds worden tegengegaan, anders zal het er met de toekomst van onzen Vadergrond treurig uitzien.

»In het blad *de Waakzaamheid*, heeft men een dezer dagen eene aanzienlijke ruimte veil gehad voor een lasterlijk ingezonden stuk ten titel voerende:

Koophandel en Nijverheid.

»De inzender bespreekt op zijne wijze het tot stand komen eener nieuwe stoomboot-onderneming varende van Schiedam naar Emmerik. Mogelijk acht de redaktie van den *Tijd* het niet ondienstig het stuk in zijn geheel op te nemen, (*) ik voor mij zal er mij toe bepalen om de zaak bloot te leggen zoo als die zich werkelijk heeft toegedragen, met aanstipping ter loops, van de ergerlijke leugen door den schrijver aan zijne goedgeloovige lezers opgedischt.

»In het beurtveer tusschen Nijmegen en Rotterdam is de stoombootdienst sedert een reeks van jaren waargenomen door eene vereeniging van schippers, vroeger met zeilschepen die kommunikatie onderhoudende. — Aanvankelijk liep de onderneming zeer voordeelig voor de deelhebbers, en het publiek had alle redenen om over die dienst voldaan te zijn. Niemand heeft ooit gevraagd naar de godsdienstbelijdenis van de oprigters; niemand vroeg, of de kapitein, stuurlieden, koks en jongens waren Katholiek of Protestant. Maar wat in den loop der wereldsche zaken altijd het geval is, deed zich ook hier wederom gevoelen.

»Tot in den loop van dezen zomer bleef de onderneming der zoogenaamde schippersboot nagenoeg alleen in de vaart; er was dus in den eigenlijken zin des woords een monopolie en wel een monopolie van de ergste soort. Dit bleek duidelijk toen de konkurentie zich voordeed. Alles wat maar direkt of indirekt daarin betrokken was, verzette zich luidkeels of bedekt tegen het tot stand komen eener nieuwe maatschappij.

»De ergerlijke handeling van het bestuur der stad Nijmegen bij die gelegenheid, is nog versch in het geheugen van elkeen, die de zaak gadesloeg. Men zal bevroeden, van welken invloed zulk een monopolie, gedurende jaren bestaan hebbende, op de onderneming der schippers *moest* zijn.

»De vracht was te hoog. De minzaamheid van het dienstdoende personeel liet dikwerf veel te wenschen overig. De booten waren niet ingerigt tot vervoer van vee, iets wat noodzakelijk was geworden. Om zich nu niet in verlegenheid te brengen, door het opnemen van

---

(*) Neen, daartoe zijn wij niet gezind. Wij vragen onzen geachten korrespondent daarvoor verschooning. De *Waakzaamheid* is de vrucht van eenige jeugdige ongerijpte heethoofden, die hopen in aanmerking te komen, door luid te schreeuwen. Wij zijn niet geneigd hun door onze opmerkingen eenige *importance* te geven, die zij niet verdienen. (RED.)

»agtvee, ten nadeele der passagiers, was men daarmede lastig en duur. Beide deze middelen werkten er toe mede, dat het vee naar Tiel moest gebragt worden, ten einde van daar met eene andere scheepsgelegenheid naar Rotterdam te worden vervoerd. Daarbij kwam eindelijk in den laatsten tijd ook nog dit bezwaar, dat de onderneming scheen lid geworden te zijn van een der heerlijke genootschappen *Unitas* of anderen van dat soort, althans bleek er eene strekking te bestaan, die aan dat vermoeden voldoende zekerheid gaf. Tot meerdere gerustheid komt thans de te veel pratende inzender van het stuk in de *Waakzaamheid* ons mededeelen, *dat* die booten *zijn Protestantsche schepen*, *van zuiver Hollandsch bloed.* Zoo was de toestand.

»Reeds sedert eenigen tijd, had men het denkbeeld opgevat om, hier, zoo als op vele andere punten het geval is, de vorderingen van den geest des tijds in toepassing te brengen, namenlijk *de verbetering door konkurentie.*

»Na alle mogelijke bezwaren en tegenwerping te hebben overwonnen, door toedoen vooral eener krachtige en boven alle verdenking eerlijke houding der hooge regering kwam eindelijk de nieuwe onderneming tot stand met inderdaad zeer gewenschte gevolg.

De prijzen der schippersboot kwamen op een behoorlijk cijfer. Men was nu voorkomend en beleefd. Men deed zijn best om de handelaren, bovenal de handelaren in vee te gerieven. Het effekt dus, wat men hebben moest, is verkregen.

»Nu komt de inzender in de *Waakzaamheid* ons waarschuwen.

»De onderneming is Katholiek, zegt hij, geen aandeelhouders zijn Protestant. Eene gratuite leugen. Maar het dienstdoend personeel is uitsluitend Katholijk. Eene grove onwaarheid. Er gaan met de schippersboot geen Katholijken en omgekeerd met de nieuwe onderneming geen fatsoenlijke menschen. Het een zoo wel als het ander is laster en logentaal en wordt door de ondervinding iederen dag klaarblijkelijk tegengesproken.

»Leugens, verzonnen, om des te beter te kunnen voldoen aan het helsche opschrift aan het hoofd dezes geplaatst, ziedaar de drijfveer van den schrijver van het ingezonden stuk.

»Neen, de ondernemers der stoombooten *Koophandel en Nijverheid* zijn geen obskurantijnen, het zijn geen eskobars, geen belagers der voordeelen *anderen toekomende*; het zijn eenvoudige gewone burgers van den Staat, die genoeg gezond verstand hebben om te weten, dat elk monopolie is schadelijk voor het algemeen belang, dat konkurentie alleen doet vooruitgaan.

»De ondernemers van de nieuwe Stoombootdienst wenschen van harte, dat het op den duur ook de schippers wel ga, en ze vertrouwen, dat de eerlijke Protestanten (er zijn er nog in Nederland meer dan men welligt denkt) van de beide thans bestaande gelegenheden zullen gebruik maken. Op die wijze kunnen de beide ondernemingen tegen elkander opwegen, en eene eerlijke konkurentie zal gewis ten bate van het publiek uitloopen.

»Ik herhaal, wat ik in mijn schrijven van den 8 dezer gezegd heb; het is te wenschen, dat men bij tijds inzie, op welk een gevaarlijken weg we door blinde ijveraars gebragt worden. De gevolgen van het daarop verder voortgaan zijn onberekenbaar!"

Jhr. M. Salvador, schrijft ons uit Haarlem, 12 Nov.

»De vriendelijke opneming der navolgende regels zal mij aangenaam zijn. — In het Nommer van *de Tijd* van 3 November jl., las ik een Berigt of Advertentie van *eenige Kiezers*, waarin geklaagd werd over de partijdigheid der constitutionnelen of liberalen uit Haarlem, blijkbaar almede uit de wijze, waarop een geacht burger de heer W. J. C. van Waterschoot van der Gracht, bij de Provinciale Verkiezingen was voorbijgezien. Dewijl ik gaarne onder de constitutionnelen alhier word medegerekend, en mij reeds vroeger in gelijken zin als genoemde, *eenige Kiezers* verklaard heb, zoo vermeen ik hieronder te mogen herhalen, hetgeen van mij in het *A. Handelsblad* van 12 April jl. N°. 6658 en in de *Haarlemsche Courant* van 28 April jl. is terug te vinden:

»W. J. C. van Waterschoot van der Gracht, Wethouder te Beverwijk, die vóór de invoering der Provinciale Wet in de Staten zitting had, en door de kombinatie de Vries *ôtez vous que je m'y mette*, daaruit in 1850 werd uitgeworpen. Een onafhankelijk en geacht ingezeten, voor wien reeds bij de voorgaande verkiezingen zich vele stemmen verklaard hebben."

Bij de centrale cholera-kommissie alhier zijn op 12 November aangegeven, 3 hersteden, overleden 7.

Volgens de opgaven aan de prov. geneesk. kommissie alhier zijn sedert 3 weken slechts 2 sterfgevallen aan cholera in haar ressort buiten de hoofdstad voorgekomen.

Te 's Gravenhage zijn van 3—10 Nov. nog 9 cholera-gevallen voorgekomen, 3 overleden en 3 hersteld.

Volgens het wekelijksch rapport van 10 Nov. nopens den stand der cholera in het ressort der prov. geneesk. kommissie van Zuid-Holland, residerende te 's Graven hage, zijn buiten de hoofdplaats sedert het vorige 111 personen aangetast en 60 overleden (deze getallen zijn kleiner dan die der vorige week).

Bij de plaatselijke kommissie van geneeskundig toevoorzigt te Rotterdam, zijn op 12 November aangegeven: 2 cholera-lijders, hersteld 2, overleden 1.

Te Schiedam heeft zich sedert 4 dezer geen nieuw geval van cholera vertoond. De twee toen nog in behandeling zijnde lijders zijn hersteld.

Te Groningen is sedert onze laatste opgaaf bijgekomen 1 choleralijder, 2 hersteld, geen overleden, in behandeling dus 5.

Te Zuidbroek (Groningen) is mede 1 geval voorgekomen en spoedig doodelijk afgeloopen.

Men verneemt dat dezer dagen, ten 7 ure des avonds, in de nabijheid van het dorp Velp, op den zoo druk bezochten straatweg, een stoutmoedige diefstal gepleegd is. Een koopman in zaden passeerde dien weg met een reiszak, dien hij aan eenen stok op den rug droeg, toen onverwachts iemand achter hem trad, hem het pak, hetwelk eene niet onbelangrijke geldsom bevatte, ontnam en zich daarmede op de vlugt begaf. De berooide zette hem onmiddelijk na, doch de dief, die naar men zegt, zich eerst een weinig kreupel had gehouden, scheen meer vlugheid te bezitten, althans hij verdween in een bosch op het landgoed *Larestein*, zonder dat men hem tot dusver heeft kunnen achterhalen.

LEEUWARDEN, 11 Nov. De wekelijksche veemarkt vertoonde heden weder veel levendigheid. Men schat, dat meer dan 1500 runderen, 2000 schapen en 300 varkens waren aangebragt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 13 Nov. De *Moniteur* deelt het manifest van den Russischen Czaar mede en doet het voorgaan met een overzigt der Oostersche zaken. Hij voegt er beknoptelijk bij:

»De verklaring door den graaf van Nesselrode gegeven omtrent de redenen, welke de door de Porte begeerde wijzigingen in de Weener nota deden weigeren, zijn van dien aard geweest dat Frankrijk, Oostenrijk, Engeland en Pruissen met gemeen overleg hebben erkend de onmogelijkheid om de Porte tot de eenvoudige volkomen aanneming dier Nota te nopen.

»De Sultan heeft voor zijne geheele verantwoordelijkheid Rusland den oorlog verklaard. Maar het is niet juist als men zegt dat de groote mogendheden van Europa te vergeefs beproefd hebben door hunne vermaningen, om de *blinde halsstarrigheid* van het Ottomanische gouvernement te overwinnen.

»De Europeesche mogendheden, bijzonder Frankrijk en Engeland, hebben integendeel erkend dat, waren de bevredigende middelen niet uitgeput, de toekomstige schikking niet meer mogt worden gesloten op voorwaarden, waarvan het Russische kabinet zelf het gevaar toonde. Rusland heeft den strijd uitgelokt; het neemt de wapens op om Turkije tot het eerbiedigen der traktaten te dwingen, zonder daarbij de punten aan te wijzen, die gelijk het beweert, verkracht zijn geworden.

— Bijna gelijktijdig met het manifest van den Czaar zag een cirkulaire, door den kanselier van Nesselrode aan de agenten der Russische diplomatie in Europa gerigt, het licht. In deze cirkulaire wordt op nieuw verzekerd dat de Czaar steeds gezind blijft om alles na te komen, wat hij vroeger beloofd heeft, en dat het bezetten der vorstendommen alleen ten oogmerk heeft om den Sultan over te halen om de regtmatige vorderingen van Rusland in te willigen. Doch Turkije blijft volharden bij zijne weigering, en maakt door zijne thans aangenomen houding al de goede bedoelingen van den Czaar tot niet, en wat dies meer zij. Voorts wordt verzekert dat Rusland niet tot den oorlog zal overgaan dan door den uitersten nood gedwongen en nog gereed blijft, om volgens de eens door hem zoo billijk gestelde voorwaarden, de vorstendommen te ontruimen enz. enz.

Men heeft opgemerkt dat er in deze cirkulaire nog een vredelievende toon wordt aangeslagen geheel in tegenspraak met dien van het keizerlijk manifest. Doch men moet in het oog houden dat de cirkulaire van vroeger dagteekening is dan het manifest en opgesteld voor dat te Petersburg de tijding was gekomen van het uitbreken der vijandelijkheden. De cirkulaire verliest dus hare waarde en men moet de wezenlijke gezindheid van Rusland in het manifest zoeken.

De *Constitutionnel* bespreekt in een zeer scherp artikel de trouwlooze bedoelingen van den Czaar en de huichelachtige wijze waarop hij de zaken ten zijnen voordeele in het licht stelt.

— De *Siècle* behelst het berigt, dat de Porte het voorstel, dat Lord Redcliff tot schikking der geschillen tusschen Rusland en Turkije indiende, bepaaldelijk h[...] verworpen.

— De *Patrie* deelt mede, dat de Engelsche vloot [...] anker zal komen voor Terapia en de Fransche vloot [...] Bujukdere.

— De Keizer en de Keizerin zijn naar Fontainebl[eau] vertrokken.

— De beruchte Achilli bevindt zich thans te [New-] York en is door de *American bible union*, eene [stich]ting der Baptisten, gehuurd om een Italiaansche [verta]ling van den Bijbel te leveren. Over deze zijne vert[aling] in het openbaar sprekende, heeft hij zich zeer onhandig [ten] voordeele der zaak van het Protestantismus uitgelaten, onder anderen te zeggen, dat Rome den Bijbel vervalscht, maar toch op den voorgrond zet, dat [hij] in zijn geheel en in al zijn deelen het woord Gods [is], en dus aan de Protestanten den eenigen grondslag [des] geloofs door Rome zelf wordt aangewezen.

Sedert Luther, geven de Protestanten voor dat zij [den] Bijbel er boven op geholpen hebben door hem te [redden] van de verachting waarmede de Katholieken hem [over]laden, en nu komt Achilli en verklaart dat de [Protes]tanten het van Rome weten, dat de Bijbel het [woord] is van God.

Bovengenoemde *Bible Union* heeft ten doel eene [over]zetting van den bijbel te leveren in alle talen, voornamelijk om de Engelsche vertaling van [Koning] Jakobus te herzien, welke vertaling tot hiertoe voor [het] Britsche Protestantismus als klassiek en orthodox [heeft] gegolden. Het genootschap beweert echter en toont ook aan, dat in deze officieele editie meer dan [...] duizend dwalingen en fouten worden gevonden, en [toch] blijft het Anglikanismus er op staan, dat het werk [van] de vaderen der reformatie in de drie koninkrijken [on]geschonden blijve. Men schijnt te bevroeden, dat [men] aan dezen hoeksteen te schudden, men wel eens [het] gansche gebouw op zijn hoofd zou kunnen krijgen [...] ieder opregt Anglikaan is gehouden om alle taal[- en] spraakkundige fouten te eerbiedigen, in spijt van [het] vrije onderzoek.

Op denzelfden dag dat de *Bible union* in een me[eting] drieduizend dwalingen en fouten optelde, hielden [de] bisschoppen der episkopale sekte, eene bijeenkomst [in] een andere wijk van New-York en hoorden een brief [...] van den Aartsbisschop van Kantelberg, die aan de [epis]kopale kerk van Amerika een bijbel van 1611 pr[esent] deed, als onderpand van broederschap.

»Deze editie — zei de Anglikaansche primaat, is [...] zoo langen tijd in gebruik geweest dat men er geen[e en]kele dwaling in ontdekt heeft, en daarom heb ik reden om te gelooven dat zij beschouwd kan [wor]den zoo volmaakt te zijn als een boek maar wezen [kan]. Het is vertroostend te denken dat onze Engelsche b[ijbel] over een uitgestrekten grond is verspreid, en dat [...] taal gebezigd is om de eeuwige waarheid te brengen [aan] een immer toenemende menigte van lezers. Laat [ons] dan bidden dat de zuiverheid van den text zich ook [te]rugkaatse op de leerstellingen die er in vervat zijn.

— Men leest in der groote Parijsche dagbladen:

»De oorlog tusschen Rusland en Turkije is uitgebro[ken]. De Czaar heeft van niets willen hooren. Zijne vroe[gere] handelwijze in aanmerking genomen was zulks we[l te] verwachten. De stellige verzekeringen, die hij ge[gaf], wat vertrouwen boezemen ze in? En zoo het gebe[urde] dat nog iemand aan de goede trouw van den C[zaar] mogt gelooven, hij zou niets anders te doen heb[ben] dan de historie te raadplegen om te weten, hoeda[nig] de politiek van Rusland is.

»Indien men iets van de Oostersche questie wil [be]grijpen, moet men zijn aandacht nog eens vesti[gen] op de verdeeling van Polen. Lord Stormont, Engel[sche] gezant te Weenen, schreef op den 3 December 17[..] aan zijn gouvernement:

»»De familie Czartoriski is gemagtigd te verklaren dat noch de Keizerin van Rusland noch de Kon[ing] van Pruissen voornemens zijn of den wil hebben [om] zich meester te maken van een duim gronds in Pol[en].

»De Czaar voert thans geen andere taal tegen Fra[nk]rijk en Engeland, en in wezenlijkheid is er niet [...] verschil tusschen de toenmalige omstandigheden en [...] het oogenblik, want den 15 Junij 1763 schreef de [En]gelsche minister te Warschau, de heer Wroughton:

»»Men gelooft dat er eene zeker verstandhouding [...] is tusschen den Koning van Pruissen en de Kei[zerin] van Rusland ten aanzien der verdeeling van de [...] Poolsche bezittingen."

»De verzekeringen door Rusland gegeven hadden [de] bedoeling om de aandacht af te leiden.

»Ruslands taktiek is niet veranderd. Het komt tot [zijn] doel door het verwekken van binnenlandsche onlu[sten] heden, en wel zoo, dat het land waarop het zijn [oog] geslagen heeft, door partijschappen verscheurd, eind[elijk] vermoeid van den oorlog en onmagtig om te regeren in zijne handen valt. Welk regt heeft de Czaar in T[ur]kije? Heeft iemand er zijne tusschenkomst ingeroepen? Heeft de Grieksche natie hem verkozen voor haren rep[re]sentant? Niets van dat alles; maar men moest op het een of ander voorwendsel Turkije binnen dringen

en dat valt niet moeijelijk. Men zet op den voorgrond de menschelijkheid, de verdraagzaamheid, de godsdienst; men verzwakt alle partijen door ze beurtelings te dienen, en door zich elkander onderling te laten verzwakken, tot zoo lang men ze allen onder een en hetzelfde juk kan brengen.

»In het *memoriaal van St. Helena* legt men Keizer Napoleon deze woorden in den mond: »Over vijftig jaren zal Europa republikeinsch wezen of onder de Kozakken staan." Niet alles is waar in deze orakelspreuk, er is echter een grond van waarheid in. Er blijkt uit wat de Keizer van Rusland vreesde, en van een anderen kant wijst ze op den demokratischen toestand, waarin Europa zou vervallen. Napoleon heeft deze feiten goed gevat, doch zijne gedachte was niet helder genoeg toen hij ze zamenschakelde. Waarom gezegd. Europa zal of republikeinsch worden of onder de Kozakken komen? Bestaat er dan tusschen deze twee termen een wezenlijk verschil? Is niet elk van deze twee op zijne wijze de uitdrukking der ontbinding van de Europeesche maatschappij? De gedachte des Keizers kan verkeerd worden uitgelegd. Wat ons betreft, met schrik zien wij hoe de voorgewende liberale ideeën, die sedert eene eeuw onze maatschappij beroeren, de zekerste handlangers zijn der Russiche staatkunde. Niet op eens is Polen uit den rei der volken gewischt. Alles was niet geeindigd in 1774. De Fransche revolutie gaf aan Rusland ruim baan; terwijl Frankrijk met zijne dwaasheden door Europa rondwandelde, nam Rusland in 1794 zijn slag waar om Polen te verpletteren. De kleine revolutie van 1830 kwam hem te stade om de nog voortlevende nationaliteit den genadeslag te geven. De revolutie van 1848 had ten gevolge dat Rusland in het hart van Hongarije drong en de Oostenrijksche monarchie onder de bescherming der Czaars kwam. Zoo krijgt Rusland bij elke inwendige beroering van Europa eene verschansing meer in het Westen. En toch zijn er nog altijd goede zielen onnoozel genoeg om te gelooven dat de Czaar te veel belang heeft bij de orde en den vrede, om hem te kunnen verdenken van kwade bedoelingen.

De groote kunst van Rusland bestaat niet in den oorlog, maar in de diplomatie; indien het al het voordeel der traktaten en regten, die het telkens schendt, zich heeft toegeëigend, zijn anderen altijd gereed de schande er van voor hunne rekening te nemen. Geheel Europa, de Heilige Stoel en Frankrijk uitgezonderd, was medepligtig aan de ontwerpen van Rusland tegen Polen. Rusland wist alle anti Katholieke hartstogten op te wekken, en de hoven van Pruissen, Zweden, Denemarken en Engeland sprongen in de bres voor de dissenters en schismatieken die in Polen zich bevonden. Maar weldra zag men [illegible] het godsdienstig belang, [illegible] van geheel anderen aard te voorschijn komen, en de Engelsche gezant te Warschau schreef den 27 Oktober 1766 daarover aan zijn Hof.

Men behoeft in dien brief slechts de datums en de namen te veranderen en men vindt dezelfde onderhandelingen die thans tusschen den Czaar en den Sultan plaats hebben. Daarenboven kan de Russische eerzucht het voorwendsel dat zij in Polen bezigde, niet gebruiken in Turkije. De Grieken in Turkije beklagen zich over niets; zij zijn te vreden met de mate van vrijheid hun door den Sultan gewaarborgd. Zij roepen de hulp van vreemden niet in. De dissenters in Polen daarentegen hebben de ondernemingen van den Czaar bevorderd; zij hebben altijd gemeene zaak gemaakt met de vijanden van hun vaderland en zich laten gebruiken als de ijverigste handlangers der Poolsche anarchie. Polen viel door eene koalitie van protestantsche en schismatieke Staten. Te vergeefs protesteerde de H. Stoel bij monde van Clemens XIV. Frankrijk, door het ministerie Choiseul gedemoraliseerd, bepaalde zich bij magtelooze vertooningen. Maria Theresia, die volstrekt niet deelde in het cynisme van Katharina en van Frederik II, stortte eerst eenige tranen om aan hare droefheid lucht te geven, en haastte zich toen om de akte van verdeeling te teekenen. Zullen wij in de Turksche quæstie niet nagenoeg hetzelfde zien gebeuren. Dezelfde akteurs zijn ten tooneele, en het drama dat zij te Konstantinopel geven, is eene herhaling van hetgeen te Warschau gespeeld is. De ontknooping schijnt echter niet spoedig te zullen volgen. Rusland heeft zestig jaar besteed om den ondergang van Polen voor te bereiden en zestig jaar om hem uit te voeren. Reeds meer dan zestig jaar ondermijnt Rusland het Ottomanische rijk, en thans begint het uit te zien om de vruchten van zijn arbeid te plukken.

MADRID, 10 Nov. De Maarschalk de Narvaez is den 8 dezer te Madrid aangekomen en den 9 naar Aranjuez vertrokken, na den vorigen dag bij de Koningin te zijn geweest.

ENGELAND.

LONDEN, 12 Nov. In de *Daily-News* vindt men de zonderlinge tijding:

»Eenige onbepaalde berigten, meldende dat Prins Gortschakoff en de heer von Kotzebue zich naar Giurgewo hadden begeven, ten einde met de Turken te onderhandelen, genoemd zijn geworden als eenigen invloed gehad hebbende om de zaken tot in den achtermiddag in dezelfde gesteldheid te behouden, en zulks ondanks de stellige ontkenning door de uitgave van een nieuw oorlogzuchtig manifest geheel strijdig met de zoo vaak herhaalde vreedzame bedoelingen van den Czaar.

De *Standard* voegt er bij naar aanleiding van eene depêche uit Weenen:

»De volgende voorwaarden bevat het ultimatum, door Omer-Pacha aan Prins Gortschakoff voorgesteld. »Al de vestingen der Vorstendommen zullen dadelijk aan de Turken worden overgegeven; de Vorstendommen zullen zoo spoedig mogelijk moeten worden ontruimd en de mogendheden Turkije voor de herhaling van een dergelijken inval waarborgen."

— De *Morning-Chronicle* behelst eene depêche uit Konstantinopel van den 3 dezer, inhoudende de tijding dat de Turken de stad Tscherkedy (Azië) hebben ingenomen.

— De te Spithead gestationneerde vloot heeft bevel ontvangen, om zich tegen 11 dezer *gereed te houden* om zee te kiezen.

De *Standart* meldt, ingevolge een brief uit Konstantinopel van den 3 November, dat de Turken zich hebben meester gemaakt van Cherkedes in Azie, en Russische krijgsgevangenen te Konstantinopel zijn aangekomen.

— Uit New-York wordt gemeld, dat het misnoegen tegen den generaal Pierce en zijn gouvernement steeds toeneemt. Het laat zich verwachten dat hij in de Kamer en in den Senaat de minderheid zal hebben. De generaal stoort zich niets aan dt sedert twee en zestig jaar ingevoerd en beproefde gewoontes, om bij het benoemen van staatsambtenaren in overleg te treden met den senaat.

Het nationaal demokratisch komité stelt zich voor, om tegen de opening van het Kongres, te Baltimore eene demokratische vergadering bijeen te roepen, ten einde den tegenwoordigen toestand der unie, gelijk die uit de administratie zigtbaar is, in overweging te nemen.

— Volgens de *Alta California* is de ontworpen expeditie in Sonore onbepaald uitgesteld, en zou ze, plaats grijpende, geen oorlog met Mexico, ten gevolge hebben.

De *Herald* daarentegen verzekert, dat de expeditie georganiseert is, en noemt zelfs de namen der bevelhebbers. Het eigentlijke doel der expeditie zou wezen, om de Indianen uit de mijnen van Sonore te verdrijven.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 10 November. De Weener pers behelst het onderstaande: Te Bucharest is het gerucht verspreid, dat de Ottomanische Porte omtrent eene leening met de Vereenigde Staten in onderhandeling is. De Amerikaansche minister te Konstantinopel stelt belang in die zaak, gelijk men zegt. De leening zal 300 millioen piasters bedragen. Voor het oogenblik is in het Turksche legerkamp geen geldgebrek. Wekelijks ontvangt het hoofdkantoor acht millioen piasters. De te Wallachije binnengerukte troepen nemen een bewonderenswaardigen krijgstucht in acht.

BERLIJN, 13 Nov. Het *Journal de Petersbourg* behelst eene bekendmaking van den minister van finantien, inhoudende, dat tot 22 Nov. a. s. geen embargo zal gelegd worden op de Turksche schepen in Russische havens. Na verloop van dien termijn echter, zullen alle Turksche schepen voor goeden prijs verklaard worden, zelfs dan wanneer zij niet enkel Turksch eigendom aan boord hebben. Bij voortduring der vijandelijkheden, zullen de schepen onder neutrale vlag geene belemmering hoegenaamd ondervinden.

— De Neurenberger korrespondent bevestigt in deze woorden de overwinningen der Turken in Azië:

De tijding bevestigt zich, dat tusschen de Russen en Turken in den Kaukasus een gevecht heeft plaats gehad. De Russen zijn drie mijlen van hunne stelling verdreven. In dit oogenblik bezetten de Turken de Russische grenzen. Men verzekert dat de Sultan aan zijne zegepralende soldaten tot belooning 1000 beurzen gezonden heeft.

KARELSRUHE, 13 November. De Aartsbisschop van Freiburg heeft een protest bekend gemaakt tegen de jongste willekeurige verordening der regering. De Aartsbisschop verklaart daarin op nadrukkelijke en waardige wijze, dat hij nimmer, gelijk men hem zoo vlinks ten laste legt, zich heeft schuldig gemaakt aan ongehoorzaamheid jegens de wetten des lands, dat hij geene zijner verordeningen zal terug nemen, en dat hij in overeenstemming met het domkapittel zal blijven voortgaan op het ingeslagen pad.

ITALIE.

TURIJN, 9 November. De *Parlemento* behelst een schrijven, waarin gemeld wordt dat de blokkade van Tessino met verwoedde kracht wordt voortgezet, ten gevolge van een gerucht dat de staatkundige uitgeweken te Londen hadden verlaten met het plan om een aanval op Italië te wagen onder begunstiging der tegenwoordigen staatkundigen toestand van Europa.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		12 NOV. 4½ u.	gebl	14 NOV.	4 u.	gebl.
Nederl., Werkel. Sch. à	2½ pCt.		60 5/16	60¼ a	60 5/16	60 13/16
Dito Dito	3			73¾	74	73¾
Dito Dito	4		92½	92	92 1/16	92
O. I. Leening 1844	4		92¾			
Amortis. Syndic.	3½		91½			
Handel-Maatschappij	4½		124½			
Aand. Rijn-Spoorweg						
Aand. Holl. S. M.						
Obligatien						
Belgie, Obligatien 1844						
Cert. bij de Belg. Bank	2½					
Dito bij Rotsch. en Volksv			50	49⅞		
Frankrijk, Obligatien	3					
Spanje Nieuwe	1		21 5/16	21 3/16	21 5/16	21¼
Dito	3					
Dito Binnenl. à 6/m.			40 5/16			
Coup. Bewijzen			5⅝	5 5/16		
Amortisable Schuld			4⅞			
Portugal te Londen	5		36⅝	36½	36⅝	
Dito uitgestelde						
Rusl. bij *Hope* 1798 en 1816	5		104	103¾	104	
Dito Dito 1828 en 1829				102¾		
Cert. bij d°. 1831 en 1833			95	94⅞	94⅞	
Dito	4½		95¼	95¼		
Dito bij *Hope*	4			88½		
Dito bij *Stieglitz en C°.*				87½		
Dito bij id. 5de Serie	4					
Cert. te Hamburg	5					
Inschrijving in Assignat.	6					
Cert. van dito				70		
Polen, Certifikaten	4		81½			
Dito Aand. à fl. 500						
Dito met Lot. à 300						
Amerika, Bank-Actiën			4	4		
Pruissen, Aand. met Lot. R. 50 f						
Oostenrijk, Metalliek	5 pCt.		76 5/16	75⅞	75⅞	
Dito 1852						
Dito 1847	2½		39 1/16	38⅞		
Dito 1851	2½		39 1/16	38⅞		
Dito 1849	5		89½	88½	89	88½
Ween. Bank bij *Goll en C°.*						
Dito	4					
Letter B.	5		89½	88½	89	88½
Aand. met Loting fl. 500 f						
Nieuwe dito à 250						
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer* 5 pCt.						
Brazilie te Londen 1824	5					
Dito Leening 1843	5					
[illegible]	[illegible]		60	58¾		
[illegible] Nieuwe	3		24½	23¾		
[illegible] à £100	3½		32½			
Granada à £100	2		18⅞			
Dito Uitgestelde	8½			7 15/16		
Ecuador à £100						

Mexiko onbepaalde 23 3/16, 11/16, ⅝.

Zonder dat de handel in Binnenl. zoo wel als in Buitenl. effekten iets bijzonders opleverde, verkeerde de markt heden in eene algemeene flaauwe stemming.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt. Prolongatie 4 pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. f 55½	Livorno	2/m. f 38⅞
	zigt 56¼	Napels	81½
Bordeaux	2/m. 55⅞	Petersburg	1.85
	2/m. 60½	Weenen	6/w. 30½
Madrid	3/m. 249	Augsburg	35⅞
Cadix	242	Frankfort	98½
Sevilla	239	Hamburg	2/m. à 35¼
Bilbao	240		zigt 35 1/16
Lissabon	41	Londen	2/m. à 11,55
Porto	41		zigt 11,65
Genua	2/m. 46.6	Rotterdam	½

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 13 Nov. Belg. [illegible] pc. — 1840, 1842 4½ pc. — 1852 — Spanje 3 pc. 21; Binnenl. 3 pc. 40¼. Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 79.

PARIJS, 12 Nov. Fransche 3 pc. 73,85; id. 4½ pc. 99,65; Bank-Aktien 2875, —; Belg. 1840/42, 5 pc. —; 4½ pc. 95; 2½ pc. —; Napels 5 pc. —, —; Spanje 1—3 pc. 21½; Buitenl. 3 pc. —; Binnenl. 3 pc. 44; Holl. 2½ pc. —; Piemont 5 pc. 94,75; Portugal 4 pc. —; Romeinen 5 pc. 94; Rusland 4½ pc. 96; Metall. 5 pc. —.

MADRID, 9 Nov. Spanje 3 pc. 42½; 1—3 pc. 22 7/16; Cert. Coup. 3¼; Bank S. Fernando —.

LONDEN, 12 Nov. Cons. kont. 94 a —; op tijd 94 a —; Braz. 97 a 99; 1829/39 97 a 99; 1852 94 a 96; Den. 3 pc. 82 a 84; 5 pc. 102 a 104; Ecuad. 5⅛ a 5⅜; Gren. 20½ a 21; Uitgest. 7¾ a 8¼; Mexiko Nieuwe 25¼ a 25½; Peru 4½ pc. N. 70 a 72; Uitgest. 49½ a 50½; Rusl. 1822 5 pc. 112 a 113; (N.) 4½ pc. 98 a 98½; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 41½ a 42; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 21½ a 22; 3 pc. 44¾ a 45¼; Coup. cert. 5¼ a 5½; Passive 4¾ a 5; Holl. 2½ pc. 63¼ a 63¾; id. 4 pc. 95 a 95½; Venez. 30 a 32; Uitg. — a —; Wissel op Amst. f —, —; 3/m. —, —; Grieken 1824 — a —.

WEENEN, 12 Nov. Met. 5 pc. 91⅝; Bank-Aktien 1308; Loten fl. 250 —; Wissel op Londen 11.16; Zilver 14¾.

BERLIJN, 12 Nov. Pruissen 3½ pc. 90¼; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 94; Pools. 4 pc. 86, Loten fl. 500 —; Oost. Met. 5 pc. 80¼; Amsterdam zigt 142¾, id. 2/m. 141⅜.

HAMBURG, 12 Nov. Rusl. Cert. 101; Den. 3 pc. $78\frac{1}{4}$; 5 pc. $97\frac{1}{2}$; Oostenrijk Met. 5 pc. 92; Spanje 1—3 pc. $20\frac{5}{8}$; Binnenl 3 pCt. $37\frac{3}{8}$; Mexiko $17\frac{1}{4}$.

FRANKFORT, 12 Nov. Met. 5 pc. $79\frac{1}{2}$; A 5 pc. $79\frac{1}{8}$; 1852 5 pc. 79; $2\frac{1}{2}$ pc. 41; Bank-Aktien 1336; Badensche Loten fl. 50, $68\frac{3}{8}$; id. fl. 35, $39\frac{3}{8}$; Darmst. Loten fl. 50 $100\frac{1}{4}$; id. fl. 25 $31\frac{1}{2}$; Nassausche fl. 25, $28\frac{1}{4}$. Sardinische $41\frac{1}{2}$; Holl. $2\frac{1}{2}$ pc. $61\frac{3}{8}$, id. 4 pc. 93, Spanje 1—3 pc. $21\frac{1}{4}$; Binnenl. $40\frac{3}{8}$.

HANDELSBERIGTEN.

PER OVERLAND-MAIL.

Batavia, 25 *September* 1853.

INVOER — Manufakturen. In de laatste veertien dagen is er nog al iets van belang in stapel artikelen omgegaan daar de houders lagere offertes hebben aangenomen in verband met den wisselkoers? de prijzen van eenige koersen zijn dan ook belangrijk achteruit gegaan en kan men Holl. Calicots en Maddapollams nog als het best prijs gehouden hebbende beschouwen, daar men, behalve eene enkele partij 6/4 Gebleekt Maddapollams, nog van geene lagere afdoeningen als tot de navolgende noteringen heeft vernomen, te weten:

Calicots 5/4 *f* 4,80, 6/4 *f* 5,20. Maddapollams 5/4 *f* 4,80, 6/4 *f* 6,15, 7/4 *f* 6,50, 8/4 *f* 7.

Van gebleekt gaat er in 7/4 en 8/4 bijna niets van de hand en van 7/4 ongebleekt is de prijs geheel nominaal. In Engelsche Calicots en Maddapollams en gebleekte en ongebleekte Shirtings is zeer veel gedaan, vooral in de laatste soorten, doch tot prijzen die een verschil van 10 a 15 pCt. bij die van voor vier weken aantoonden. Noteeringen zijn dan ook zoozeer uiteenloopend dat met eenige juistheid geene prijzen zijn op te geven.

Van Amerikaansche Drills werden 300 balen à *f* 7 op spekulatie genomen. Hollandsch en Engelsch fabriekaat ten gevolge dier lage verkoop zeer gedrukt. Satteens blijven gevraagd. Lappets a *f* 1,75 te plaatsen. Cambrics, Jaconets, Chicked Muslin en gedamasseerd Neteldoek met zeer aanzienlijke voorraden zonder vraag en prijzen geheel nominaal.

Adrianopel rood Katoen 5/4 flaauwer en a *f* 13,75 afgedaan, 4/4 en 6/4 blijven coulant te plaatsen, voor de laatste breedte werd *f* 16,50 bedongen. Noch blaauwe Drills, noch blaauwe Salemporis zijn aan den man te brengen, zijnde deze artikelen geheel zonder attentie. Oranje Salemporis mits fijner doek als gewoonlijk in Hollandsch fabrikaat wordt uitgezonden à *f* 6,25 in 5/4 gezocht. Naar Oranje Twills blijft eenige vraag bestaan.

Gedrukte Katoenen. Gewilde patronen vonden mede koopers doch niet als tegen veel lagere prijzen. De voorraad nog ter plaatse is hoogst beduidend.

Weef en Batiek goederen zonder de allerminste attentie en is daarvoor geen bod hoegenaamd uit te lokken. Voor het aanstaande voorjaar zien wij daarin geene verbetering te gemoet. Tafel- en Servetgoed door verkoopen op vendutie nog meer gedrukt, thans is het artikel uit de hand volstrekt onverkoopbaar. Ook Dimits zijn uit dienzelfden hoofde hoegenaamd niet te plaatsen. Lasting blijven gevraagd. Orleans onverkoopbaar. Lakens zeer gedrukt en bijna niet te plaatsen. Koussen en Sokken sterk overvoerd. Wollen dekens weinig gezocht. Van Molton Dekens tegen *f* 1,50 nog al iets van belang omgezet. Van Mule Twist N°. 40 werden 50 balen B. S. op vendutie gerealiseerd welke door een *f* 90 opbragten. Voor gezond is uit de hand *f* 105 à 110 te maken.

Adrianopel rood Garen met vermeerderden voorraad en zoude men om te realiseren lager als de vorige maand moeten afgeven. In de andere soorten gekleurde garens is sooverre ons bekend niets omgegaan.

Naaigaren. Op kluwen en klossen tot vorige prijzen aan den man te brengen.

Metalen. Engelsch en Zweedsch IJzer worden hooger gehouden, van het eerste soort werden nog belangrijke partijen verkocht. Bladkoper wordt algemeen op *f* 130, gehouden, doch is zonder vraag. Van Lood is hoegenaamd geen voorraad. Zink à *f* 25, afgedaan. Staal zonder vraag. IJzeren Spijkers flaauwer.

Provisien en Dranken. Boter. Niet meer in de eerste hand voorraadig, de laatste verkoopen waren à *f* 16. Voor Goudsche Kazen *f* 4,50 à *f* 5, te bedingen. Edammer dito *f* 1,25. Hammen gezocht à *f* 7. Van Meel is de voorraad opgeruimd. Provisien in blik minder coulant te plaatsen door te grooten voorraad in de tweede hand. Wijn. Fransche Vat en Kistwijn zeer gezocht, zijnde de voorraad in de eerste hand geheel opgeruimd. Hollandsch dito zonder attentie, Rhijnwijn, Champagne en Madeira in één doen, Holl. Bier op flesschen met groote aanvoeren en lager afgedaan. op fust ongewild. Genever minder gezocht; de voorraad is echter niet aanzienlijk. Cognac blijft gezocht, Azijn flaauwer door aanvoeren bij het Gouvernement.

Scheepsbenoodigdheden en Verfwaren. Ankers en kettingen als vroeger. Loodwit a *f* 22 meer aangeboden. Menie a *f* 7 te plaatsen. Ongekookte Lijnolie a *f* 15.50 afgedaan, voor gekookte dito *f* 16.50 te bedingen. Zweedsch Teer a *f* 18 afgedaan, terwijl voor Koolteer *f* 8 is bedongen. Zeildoek blijft even lusteloos. Ledige leggers zonder de minste vraag.

Aardewerk in groote vraag, belangrijke partijen zijn afgedaan. Van Glaswerk is de voorraad toenemende. Papier met overgrooten voorraad, vooral van andere soorten als echt Propatria.

UITVOER. — De omzettingen sedert onzen vorigen waren met uitzondering, van in Rijst zeer beperkt, als een gevolg van den voortdurenden overvloed van Wissels en het gebrek aan disponibele scheepsruimte.

Arak. Hierin werden gedaan 200 leggers a *f* 40, leverbaar binnen 2 maanden.

Gum Elastiek. De vraag vermeerdert en werden afgedaan 150 pikols Lampong a *f* 27,50 en 352 pikols Benkoelen geheel zuiver en droog a *f* 29.

Gom Dammer niet ter markt en zeer gezocht.

Cassia Vera. Hiervan werdt eene partij a *f* 17 aangeboden, doch uit hoofde der inferieure kwaliteit zonder nemers. Aan goede gewone kwaliteit, zoo mede voor Tigablas, is groote behoefte.

Koehuiden zijn minder gezocht, doch er is geen disponibele voorraad ter markt.

Indigo trekt voortdurend attentie à *f* 3.65 en *f* 3,70 P. a voor prima kwaliteiten: de omzettingen in dat artikel waren deze maand nog al belangrijk.

Koffij Pamanoekan. Van primo Pamanoekan werd eene partij zoo in loco als op levering à *f* 27, gekocht, terwijl 200 picols Padang à *f* 24,53 werden losgelaten. Van laatstgenoemd soort zijn thans nog 12000 picols ter markt, die à *f* 25, te vergeefsch worden aangeboden; binnen een paar dagen ziet men den afloop der laatst gehoudene veiling te Padang te gemoet, en is men vrij algemeen van opinie prijzen laag zullen zijn geloopen.

Te Samarang is bij gebrek aan voorraad niets omgezet, terwijl te Soerabaya werden gedaan 800 picols West-Indische bereiding à *f* 26, voor Frankrijk; voor goede kwaliteit zijn aldaar nog 1500 picols ter markt die op *f* 27, worden gehouden. Bij de zoo geringe hoeveelheid Java Koffij die uit den laatsten oogst nog disponibel is, is het zeer waarschijnlijk prijzen zooal niet monteeren, dan toch stellig zich vast souteneeren zullen.

Noten (wilde). Hiervan werden 500 pikols aangevoerd die allen grootendeels voor Engeland a *f* 20 werden genomen.

Parelmoer. Hiervan had een aanvoer van 400 pikols plaats, die a *f* 75 voor Engeland nemers vonden.

Peper blijft steeds begeerd en werden daarin omgezet 175 pikols Benkoelen a *f* 22, en later zelfs eene partij Lampong a *f* 24, beide voor Australië. Witte Lange en Staartpeper niet ter markt en met vraag.

Rijst. Dit artikel heeft eene belangrijke rol gespeeld. Voor aankomst der mail was er weinig vraag en werden slechts gedaan 300 koyangs Becassie a *f* 120 voor Engeland. De zoo veel latere berigten sedert van Europa, doch vooral van Singapore en China ontvangen, hebben belangrijke transaktiën ten gevolge gehad en werden onmiddellijk genomen: 200 koyangs gaaf blanke Java a *f* 125 en *f* 130, voor Europa en p/m 1000 koyangs Carga tot Java a *f* 95 en 115 voor Singapore; thans is van deze soorten geen voorraad meer te plaatsen, en blijft de vraag nog aanhouden In Tafelrijst werden voor aankomst der mail 400 koyangs a *f* 180 met zakken voor Europa genomen en werd later voor 300 koyans 135 met zakken mede voor Europa betaald. De houders van dit soort hebben zich voorloopig van de markt geretireerd en wenschen eerst de verkochte partijen te leveren, alvorens verdere transaktiën af te sluiten.

Suiker. Van Australie zijn de berigten voor Bruine Suikers minder gunstig, terwijl die voor Witte nog steeds hoog luiden. Alhier werden gedaan 18000 pikols Jacatra a *f* 9.75 en *f* 10 voor Holland, 6000 pikols Java a *f* 11,75 N°. 16 voor Holland en 4000 pikols a *f* 11,75 N°. 16 voor Hamburg. Verder eene partij grof stoom a *f* 14, voor eene partij fraaije Muscovados a *f* 12 beide voor Australie. Er blijven vooral voor Engeland vele orders ter markt, doch gebrek aan scheepsruimte en overvloed van Wissels beletten verdere afdoeningen. Van Samarang zijn ons geene verkoopen bekend, terwijl te Soerabaija 3000 zoo in loco als op levering vóór ultimo October a *f* 11,50 N°. 16 werden gedaan. De disponibele voorraad daar ter plaatse blijft nog zeer gering. Nog werden te Soerabaija voor Singapore gekocht 4000 pikols vochtige voorjarige Suiker in kleur gelijk met N°. 13 a *f* 9,50 per pik.

Wisselkoers. Op Engeland *f* 11 voor Wissels 30/d. zigt, en zijn hierin nog al belangrijke Posten afgedaan. Gouvernements Wissels à pari, zonder nemers, terwijl Particulieren op Holland à 103 pCt. afgaven, op Holland bleven vele Wissels ongeplaatst. Koers op Singapore *f* 2,80. Op China *f* 3,25.

Spetiekoersen zonder verandering.

LONDEN, 12 Nov. KOFFIJ. De stemming heeft zich aanzienlijk verbeterd. Ceylon goed ordinair is nu niet onder 47 s. te bekomen. Plantage soorten zijn mede tot 1 s. verhooging, met veel omgang. Rio en St. Domingo tot 44 s. 6 d. a 45 s. zijn zeilende met veel kooplust.

SUIKER. *Ruwe.* Vreemde soorten blijven prijshoudend met eenige vraag voor zeilende ladingen. *Geraffineerd.* Hollandsche Crushed met meer handel en opruimende voorraad

THEE. Over het algemeen willig vooral ord. Congo, waarvoor 1 s. 1 d. besteed is, goed tot fijn 1 s. 5 d. a 1 s. 10 d.

RIJST. Hierin hebben wederom aanzienlijke omzettingen plaats gehad tot eene verhooging van 3 a 6 d.; Madras pinky 13 a 14 s.; Bengaalsch 15 a 16 s.

SPECERIJEN. *Notenmuskaat* en *Foelij* met doorgaande handel. — *Peper* stil. — *Piment* lager.

KRUITEN. Met beperkte vraag. — *Rozijnen.* Meer aangeboden.

TALK. Matig gevraagd. Petersburger 55 s.

GRAANMARKT. Tarwe met aanzienlijke aanvoeren, ging traag van de hand. Garst met weinig handel. Haver prijshoudend.

VEEMARKT. In alle soorten met veel handel. Runderen zelfs tot 2 d. verhooging goed te plaatsen.

BOTER. De fijne soorten tot eenige verhooging goed te plaatsen; mindere gingen slepende van de hand. Fijne *Vriessche* 104 a 108 s.; *Zwolsche* 94 a 98 s.; *Groninger* 84 a 86 s. — KAAS. Met veel zaken. *Edammer* 45 a 56 s.; *Goudsche* 42 a 54 s.

BORDEAUX, 10 Nov. VOORLOOP. 3/6 is fr. 6 gerezen, en wordt met 188 frs. betaald voor dadelijk.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

STRAAT SUNDA, 4 Sept. Gobel, Tagal, Batavia n. Dordr. 5 Sept. Rietmeijer, Prinses Marianne, Batavia n. Rott. — 6 Sept. Wilton van Reede, Schouwen, Batavia n Middelburg. 8 Sept. Kleijnenburg, Anna, Pekalonga n. Schiedam — 9 Sept. Van Rhijn van Alkemade, Passaroeang n. Nederland. — 13 Sept. Kramer, Christina, Batavia n. Amst.

UITGEZEILD:

TEXEL, 12 Nov. F. H. Kleijn, Bantam, Batavia - J. O Wijnmalen, Waalstroom, id. - J. B. Wijgers, Johannes Hermanus, Suriname. — 13 Nov. B. G. Smit, Garonne, Marseille.

HELVOET, 12 Nov. H. C Kool, Gouverneur Schomerus, Curaçao. — 13 Nov. J. Kaspers, Geertruida, Smirna.

BATAVIA, 8 Sept Bunnemeijer, Nagasaci, Nederland. — 10 Sept. Van der Hoeven, Hendrik, Rott. — 11 Sept. Van der Braak, 's Hertogenbosch, Rott. — 18 Sept. Jaski, Dionijsia Catharina, en Kerkhoven, Doggersbank, beide Amst.

PASSAROEANG, 31 Aug. Rijken, India, Batavia n. Rott.

TJILATJAP, 30 Aug. Marmelstein, Schoonderloo, Rott.

ADVERTENTIEN.

(3445) Heden beviel van eene welgeschapen DOCHTER, mijn geliefde Echtgenoot ELISABETH V... DER LUGT.

AMSTERDAM, 13 Nov. 1853.

T. T. H. BEELEN, Lit. Dr.

(3443) De Notaris JOH. DE BERGH te 's Hertogenbosch, zal aldaar, in het Eindhovensche Koffijhuis, op Woensdag den 23sten November 18.. veilen en op Woensdag den 7den December daaraanvolgende finaal verkoopen, telken dagen des avonds 6 ure.

De GEBOUWEN en ERVEN, STOOMMACH...
van 18 Paardenkracht en verdere Werktuigen, b... rende tot de binnen 's Hertogenbosch bestaan heb... **GLAS- en CRISTALBLAZERIJ en SL... PERIJ**, gelegen op het Hinthamereinde en strek... tot de Zuid-Willemsvaart, groot 49 R. 46 E., door zelver gunstige ligging, grootte en soliditeit, ge... tot het daarstellen van alle andere groote Fabri... andere grootsche Inrigting op ruime schaal, ve... in zes koopen, die ook in massa's zullen worden ge... doch blijft de Stoommachine, uitmakende de 6e ... buiten de massa's.

Alles bij gedrukte billetten breedvoerig omschr... zullende op nader te bepalen dagen na de finale ... zing worden verkocht: de losse Gereedschappen, die GLASPOTTEN, koperen en andere VORMEN, G... STOFFEN, enz. enz.

Tot nader onderrigt vervoege men zich ten k... van voornoemden Notaris DE BERGH. Brieven fran...

In een Apotheek biedt zich zich aan een **JONGELING**, 17 ... oud en niet geheel onervaren in het vak. Hierop ... teerende gelieven men zich te adresseren onder ... ters Z. Y bij den Boekh. C. L. VAN LANGENHUYSEN, ... ver dezer Courant.

(3446) Tot meerdere uitbreiding eener in bloei... en zeer soliede Affaire in **VERFWAREN**, ... **STERGLAS** enz. enz. in een der Hoofdsteden ... provincie Gelderland, verlangt men iemand ... R. C. Godsdienst, als **MEDEWERKEND DE... GENOOT**, in staat om tevens een matig kap... kunnen inbrengen. Adres *franco* Lr. O. bij den ... handelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN te Amsterdam.

In den Boekwinkel van C. L. VAN LANGENHUY... zijn de volgende werken verkrijgbaar:

LEVENSGESCHIEDENIS van Maria Stuart, Ko... van Schotland. . . . .
BARMHARTIGHEID EN VOORZIENIGHEID . . .
HET IERSCHE HUISGEZIN, of de gevolgen van ... eersten misstap . . . .
REISHERINNERINGEN, de Rijnoevers, Holland ... werpen, Engeland, Schotland en Cherburg, 2 dls.
DE NOORDWEEGSCHE BOEREN. . . . .
DE MAGT VAN HET KRUIS, Geschiedkundig ... toegewijd aan de Christenjeugd . . . .
LEVENSGESCHIEDENIS van onzen Goddelijken ... ser. Een zedekundig leesboek, aan de R. ... toegewijd . . . .
DE TWEELINGZUSTERS of de Roeping . . .
SERAPHINE of de Cathol. Godsdienst in Noord-Ame... rika . . . .
SILVA of het Vermogen der Deugd. Een Tafe... de tijden van Maria Stuart, door den schrij... Lorenzo, gevolgd door ISOLA-DONA . . .
ROSARIO. Een Spaansche Geschiedenis, door de... ver van Lorenzo . . . .
VOLKSVERHALEN, 2 deeltjes . . . . .
LEVENSSCHETSEN EN LOTGEVALLEN ... gers . . . .
LEVEN van den H. Franciscus van Assisië . . .
LEVENSSCHETS van den H. Willibrordus, Ap... Nederlanden . . . .
LEGENDEN van den Wandelenden Jood . . .
VAN NOUHUYS. DE WAPENSMID EN ZIJN ZOO... len met 7 platen. . . . .
DEODATUS. WAAROM BEN IK KATHOLIEK? ... woord . . . .
— id. id. 2e Antw. . .
— id. id. 3e „ . .
— IS DE KATHOLIEKE KERK HAAR ... GENADERD? 4e Antwoord . . . .
— IS 'T HETZELFDE WAT MEN GE... zoo men maar braaf leeft? 5e Antwoord

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en ...